

I edes der skal føres Control hermed. Hvad dette sidste Punkt angaaer, mene vi, at Sagen kan ordnes saaledes, at forinden nogen Afhændelse maa finde Sted, har Besidderen at forelægge Justitsministeren en Plan for Afhændelsen, hvori han bør oplyse samtlige Indtægter, han i de sidste 20 Aar har havt af Bøndergodset. Have disse Indtægter bestaaet i andet end Penge, blive de at omsætte dertil, Kornet efter Capitelstarten og de øvrige Varer og Præstationer samt andre Indtægter efter gangbar Priis, eller, dersom Ministeriet forlanger det, ialt Fald efter lovtigt Skøn, hvorved alene Ministeriet og Besidderen ansees som Parter. Naar Planen udviser en Capital, hvis aarlige Rente, beregnet til 4 pCt., i det mindste er lig Gjennemsnitssummen af de aarlige Indtægter i de sidste 20 Aar, approberer Ministeriet Planen. Naar Approbationen er meddeelt, er Besidderen berettiget til at udfærdige Skjoder, uden at det er nødvendigt, at der erhverves nogen yderligere Approbation eller Paategning paa Skjodet fra Justitsministeriet; men for at forebygge, at Fideicommisset derved udsættes for noget Tab, troe vi at burde foreslaae den Bestemmelse optagen i Loven, at Skjodet, selv om det thinglæses, ikke har nogen Gyldighed mod Fideicommisset, medmindre der fra Ministeriet erhverves Tilstaaelse for, at det Fornødne med Hensyn til Berigtigelse af Kjøbesummerne er tagttaget. Vi have troet at burde foreskrække denne Ordning af Sagen fremfor den i Lovforslaget fulgte, hvorefter Skjodet forinden Thinglæsningen af Justitsministeriet skal forsynes med en Paategning af lignende Indhold, fordi Skjodets Thinglæsning derved kan fremskyndes, hvorhos Parterne forstaaes for den med Skjodets Oversendelse til Ministeriet forbundne Uleilighed.

Vi erkjende nu vel gjerne, at al Frygt for Forurettelse ved egennyttige Dispositioner fra Besiddernes Side ikke vil være fjernet, selv om Sagen ordnes paa den foreslaaede Maade; men ligesom det vistnok overhovedet ikke er muligt at træffe nogen Foranstaltning, der i saa Henseende vil være aldeles betryggende, saaledes afgive dog de i Forslag bragte Foranstaltninger saamegen Betryggelse, som andre Hensyn tillade, mod at de Successionsberettigede

ere udsatte for Forurettelse og navnlig for en Formindskelse af den hidtilværende Gjennemsnitsindtægt; thi vel formene vi, at der, som i Lovudkastets § 3 bestemt, bør tillægges Besidderne en vis bestemt Deel af Kjøbesummerne, som deres private Eiendom, og at denne bør være ikke lidet større, end den der foreslaaede; men det tør forudsættes, at den herfra hidrørende Formindskelse af Indtægterne vil erstattes derved, at Eiendommene efter al Næmelighed ved Salg ville udbringes til en Sum, der vil give en større Rente, end den aarlige Indtægt efter Gjennemsnit af de sidste 20 Aar har været, idet Fæstegodset saagodt som overalt har en langt større Capitalværdi end den, der svarer til sammes Indtægter capitaliserede, hvilket ogsaa noksom bekendt har gjort sig gjældende ved Kjøb og Salg mellem Mand og Mand.

Som ovenfor yttret, holde vi for, at der turde være Anledning til endnu yderligere at forhøje det Beløb, der af Kjøbesummerne skal tilfalde Besidderne, som disse private Eiendom, og som i Lovforslaget er ansat til 10 pCt. Naar der nemlig tages Hensyn til, at Besidderne ville lide Afgang i deres Indtægter ved, at Indfæstningerne falde bort eller blive mindre, og at Afhændelsen dog altid vil medføre nogen Udgift for dem, hvorledes de og Kjøberne end enes om Udredelsen af Salgsomkostningerne, finde vi, at selv et Beløb af 20 pCt. ikke vilde være formeget, og indstille derfor, at Forslaget, forandres i Overensstemmelse dermed. Ligesom Besidderne ogsaa derved ville faae en større Opfordring til at fremme Salget af Godset, saaledes turde den Betragtning, at jo større Andeel der indrømmes Besidderne af Kjøbesummerne, desto mere sterner man Fristelsen for den øieblikkelige Besidder til at tilvende sig Fordele paa Fideicommissets Befordring, formeentlig ei heller være uden Bægt.

Vi finde saalangt fra nogen Betænkelse ved den i Forslaget optagne Bestemmelse om, at $\frac{2}{3}$ af Kjøbesummerne kunne forblive indstaaende i de afhændede Eiendomme, at vi meget mere holde for, at det, uden at noget Tab er at befrygte, kan og, for at fremme Diemedet med Loven, bør indrømmes, at $\frac{1}{4}$ af de fulde Kjøbesummer, uden at det Besidderne